

Z OBSAHU	Rodina se zakládá na slibu. Katecheze papeže Františka	04
	Komu patří nebeské království. Promluva P. Piňhy o slavnosti Všech svatých	06
	Největší vlna konverzí muslimů ke křesťanství v dějinách	09
	Byla nejednoznačnost v synodních dokumentech úmyslná?	11

TRADICE OTCŮ

Z pojednání „O modlitbě“
od kněze Órigena (kolem 185–253)

Každý, kdo se modlí za příchod Božího království, modlí se nepochybně za to Boží království, které má v sobě: aby v něm vzešlo, neslo plody a nabývalo dokonalosti. Neboť v každém svatém kraluje Bůh a každý svatý poslouchá Boží zákony, plně Ducha, a Bůh v něm přebývá jako v dobře spravované obci. Vždyť je při něm neustále Otec a spolu s Otcem kraluje v takové dokonalé duši Kristus podle slov Písma: *Přijďme k němu a učiníme si u něho příbytek.*

O Božím království je si ještě třeba uvědomit toto: *Jako nemá spravedlnost nic společného s nepravostí a jako se světlo neshání s temnotou a Kristus s Beljárem, právě tak nemůže být Boží království pohromadě s královstvím hříchu.*

Chceme-li proto, aby v nás kraloval Bůh, *at' v našem smrtelném těle nevládne hřích.* Umrtvujme naopak své pozemské údy a přinášeje ovoce Ducha, aby se v nás Hospodin mohl procházet jako v duchovní rajské zahradě a kraloval v nás s Kristem sedícím po pravici Otcovy duchovní moci, o níž prosíme. *At' tu sedí, dokud se všichni jeho nepřátelé, kteří jsou v nás, nestanou podnoží jeho nohou a dokud z nás nezmizí každá jiná vláda, síla a moc.*

To se může zajisté stát v každém z nás, a v každém z nás může být *jako poslední nepřítel zničena smrt*, aby i v nás mohl Kristus říci: *Smrti, kdepak je tvůj bodec? Peklo, kdepak je tvé vítězství?* Necht' tedy již nyní to, co je v nás *porušitelné, vezme na sebe svatost a neporušitelnost, a co je smrtelné, vezme na sebe Otcovu nesmrtelnost, neboť smrt již byla přemožena.* Aby tak v nás kraloval Bůh a my již nyní měli účast na dobru nového zrození a vzkříšení z mrtvých.

Foto: Flickr, lincolmbus (CC BY-NC-ND 2.0)

Přijď království tvé

Během liturgického roku je nám Ježíš vícekrát představován jako král. Na Zjevení Páně se mudrci z východu klaní právě narozenému králi Židů. Na Květnou neděli ho vítají obyvatelé Jeruzaléma jako svého krále. Poslední neděle v liturgickém roce nám představuje Ježíše Krista jako Krále lidských dějin a celého vesmíru.

Když ale Církev ukazuje svého krále, nevede nás do žádného paláce, ale pod kříž a ukazuje světu: hle, zde je náš král! Kristus kraluje nad světem z dřeva kříže. Není to nepochopení pojmu, kdo je to král a co znamená kralování? Jak může kralovat člověk, jenž je zbavený práva, cti, života, vydaný na posměch, bezmocný? A vůbec, proč se ještě dnes pletou do náboženského života taková světská slova jako král a království, není to už překonané? Není už dnes překonaný sám Bůh?

Navzdory všem těmto otázkám nám zní z úst zločince na Golgotě důležitá

věta, která zachránila věčný život člověka: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.“ Nikdy dostatečně nepochopíme důstojnost a velikost tohoto úkonu víry v Ježíše Krále. Zločince ho vyjadřuje ve chvíli potupy, porážky, když se hroutí každá představa o Ježíšově časné slávě a moci a když se mu přední muži národa pod křížem posmívají.

Je nám slovo král skutečně až tak cizí? Každý člověk v sobě může objevit královské touhy. Malé i velké děti sní o králích a královnách. Představa zamilovaných o své budoucnosti je často jako závěr pohádky: potom byla svatba a žili dlouhé roky šťastně, dokud nezemřeli. Je to archaismus, když se pořádají soutěže, jako je volba královny krásy? Všimněme si mnohých domů novozbohatlíků, které se až příliš podobají královským zámkům. Tím vším jako bychom chtěli říci,

Dokončení na str. 2

Foto: <http://praygotoday.blogspot.cz>

„Nasytění eucharistií, abychom mohli sytit ostatní“

Prostřednictvím zvláštního videoposelství pozdravil papež František účastníky indického národního eucharistického kongresu, který se konal od 12. do 15. listopadu v Bombaji. Událost byla zároveň připomínkou zlatého výročí vůbec prvního mezinárodního eucharistického kongresu, kterému v roce 1964 osobně předsedal papež Pavel VI.

„Nasytění eucharistií, abychom mohli sytit ostatní“ – tak zní „velmi inspirativní“ motto kongresu, podotkl papež František. Připomněl pradávno tradici hledání pravdy a božství v Indii a ocitoval slova Pavla VI. k příslušníkům nekřesťanských náboženství z 3. prosince 1964. Papež Montini tehdy poukázal na eucharistii jako na připomínku Ježíšovy lásky připravené zemřít pro druhého, lásky a sebeoběti, jež nejsou věcí minulosti, nýbrž zůstávají inspirací a vzorem i pro ty, kdo nejsou křesťany.

„Lidské bytosti na celém světě dnes potřebují potravu. A tato potrava nemá pouze upokojuvat fyzický hlad. Jsou tu také jiné hlady – hlad po lásce, nesmrtnosti, citu, péči, po odpuštění a milosrdenství. Tyto hlady mohou být utišeny pouze Chlebem, který přichází shůry. Ježíš sám je živým Chlebem, jenž dává život světu,“ pokračoval Svätý otec. V eucharistii dostáváme podíl na Kristově oběti. Ta však nekončí přijetím jeho Těla a Krve. Společenství s Pánem nás totiž nutně vede ke společenství s našimi bratřími a sestrami. „Kdo je živěn a syčen pravým Tělem a Krví Kristovou, nemůže zůstat netečný při pohledu na potřebné a hladové bratry a sestry. Ti, kdo se sytí eucharistií, jsou povoláni přinášet radost evangelia těm, kdo ji ještě neobdrželi. Posílení živým Chlebem jsme povoláni přinášet naději těm, kdo žijí v temnotě a zoufalství.“

Zvláštním papežským legátem na Kongresu byl jmenován kardinál Malcolm Ranjith, arcibiskup Kolomba na Srí Lance. Kongresu se účastní čtyři kardinálové, 71 biskupů a 665 delegátů z celé Indie.

RaVat

Dokončení ze str. 1

že v nás je cosi královské, člověk je tvor královský. Je v nás cosi tak vzácného, co má cenu, jako je královská hodnota tohoto světa. Každý člověk ve svém životě hledá tuto hodnotu. Ve svém životě se ale také často setkává se zklamáním. Časem pozná, že pohádky jsou jen krásnou představou, mladé sny se rozplynou, partner vůbec není princem či princeznou, krásný dům se málo podobá zámku, ale spíš místu starostí, trápení a nedorozumění. Co nám zůstává z této královské touhy? Zklamání a vystřízlivění.

Zločinec na Golgotě pochopil, u koho může očekávat záchranu a naplnění své královské touhy. Oslovuje s důvěrou Ježíše jako krále, protože poznal, že pouze on mu může vrátit ztracenou důstojnost. Protože mu uvěřil, kříž se stal pro něho trůnem Králova milosrdenství.

I pro nás Ježíš vyslovuje ujištění *Ještě dnes budeš se mnou v ráji*. Je totiž pánem každé situace. Důležité je, abychom mu ji odevzdali do rukou. Pokud ho učiníme svým králem, můžeme už dnes i na zemi žít v jeho království. Není to krajina, politický celek či nějaké území, ale spravedlnost, radost a pokoj. Ten, kdo zachránil zločince v poslední chvíli, zachrání i nás, pokud mu to dovolíme. Přijď království tvé...

Lukáš Lipenský O.Cr.
administrátor farnosti u kostela sv. Petra
v Praze Na Poříčí, nemocniční kaplan

Muslimové opouštějí islám po zkušenostech s tzv. Islámským státem

Podle slov iráckých misionářů stále více muslimů opouští islám poté, co viděli brutální jednání bojovníků Islámského státu. „Lidé chtějí poznat Krista, zejména když slyší o zázracích, uzdravení, milosrdenství a lásce,“ říká vedoucí kurdské regionální pobočky organizace „Christian Aid Mission“. „Napomáhají tomu sami islámští extremisté, protože všechny své krutosti a vraždy páchají ve jméno Alláha a zdůvodňují je verši z Koránu. Misionář přiznává, že jeho organizace stěží zvládá příliv uprchlíků, kteří se chtějí dozvědět více o křesťanství, a to zejména poté, co IS ovládl velkou část regionu.“

Podle údajů OSN je dnes v severním Iráku asi 900 tisíc uprchlíků, včetně běženců ze Sýrie. Těmto lidem nabízejí v křesťanských táborech především ubytování, teplé deky, topení, jídlo a teprve potom podávají Bibli. Vůdce této křesťanské organizace hovoří o „probuzení“ mezi muslimy v severním Iráku, ale zdůrazňuje, že hlavním cílem jeho misie je pomáhat lidem v nouzi, prokazovat jim křesťanskou lásku. Misie také poskytuje Bible těm, kdo se zajímají o Krista a jeho učení.

316news.org

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Navrhované povinné vzdělávání o LGBT ve Skotsku by porušovalo práva rodičů a ohrozilo učitelská místa

Organizace Time for Inclusive Education (TIE), jež podporuje LGBT, zahájila petiční akci, v níž požaduje, aby se děti od pěti let věku učily o problematice homosexuálů, bisexuálů a transgenderů, a minulý týden ji odeslala Veřejnému petičnímu výboru skotského parlamentu.

Rev. David Robertson, moderátor Skotské svobodné církve, to nazval „trojským koněm sloužícím k vnucení ideologického pohledu všem žákům“ a řekl, že „vzdělávání o LGBT by porušovalo lidská práva křesťanských rodičů“.

„Lidskoprávní legislativa říká, že stát musí respektovat právo rodičů zajišťovat takovou výchovu a vzdělávání, které se shoduje s jejich vlastním náboženským a filozofickým přesvědčením. Požadavek navrhovatele zavést povinnou výuku těchto témat bez výjimky pro rodiče a žáky, kteří s ní nesouhlasí, je v přímém rozporu s touto legislativou,“ řekl.

Křesťanský institut uvedl, že návrh by nutil křesťanské učitele „volit mezi svou vírou a prací“. „Tento návrh je sám o sobě aktem netolerance vůči většině křesťanů a jejich přesvědčení. Zajímalo by mě, zda křesťanští členové Národního svazu učitelů (NUT), kteří platí příspěvky, mohou od NUT očekávat nějakou pomoc, když jim hrozí, že přijdou o místo,“ řekl Simon Calvert, náměstek ředitele Křesťanského institutu, jenž má na starosti veřejné záležitosti.

Robertson varoval, že cílem návrhu je indoktrinace. „Jsme přesvědčeni, že skutečným cílem petice je vštěpovat žákům jeden konkrétní pohled na morálku a sexuální etiku, který je v rozporu s hlavním proudem křesťanství. Domníváme se, že to je trojský kůň sloužící k vnucení ideologického pohledu všem žákům, ať chtějí, nebo ne,“ řekl.

Intolerance against Christians

Kardinál Parolin: dialog s fundamentalisty není možný

„Dialog s fundamentalisty, považuji za nemožný. Někdo jistě může podobný dialog navrhovat, ale já takovou možnost nevidím, protože oni sami dialog odmítají,“ tak reagoval vatikánský státní sekretář na otázku po možnosti rozhovorů s tzv. Islámským státem při nedávné konferenci organizované Papežskou radou pro mezináboženský dialog. Zároveň kardinál Pietro Parolin zdůraznil ohromnou roli náboženství v nastolení míru, protože jeho zdrojem je lidské srdce. „Mír vychází ze srdce, které žije v pokoji s Bohem, v pokoji s druhými i se sebou samým,“ zdůraznil vatikánský kardinál.

Podobného mínění byl také chaldejský arcibiskup Erbilu v iráckém Kurdistánu. Právě v tomto městě našlo útočiště 135 tisíc křesťanů vyhnaných z domovů bojovníky tzv. Islámského státu. Arcibiskup Bashar Warda zdůraznil, že je nutné rozlišovat islamisty a jiné muslimy, kteří se ocitli pod vládou kalifátu. S těmi je naopak nutné budovat mosty pokoje a důvěry.

Libanonská muslimka Nayla Tabbara, viceředitelka Institutu Adyan, vyjádřila přesvědčení, že muslimové jsou povinni nejen odsuzovat islámské extremisty, ale sami jít příkladem a ukazovat, že islám je náboženstvím, které ctí svobodu vyznání. Zároveň prohlásila, že si sama nedokáže představit Blízký východ bez křesťanů, kteří se významně podílejí na životě a kultuře arabské společnosti. Proto jsou všichni povinni usilovat o to, aby vyznavači Krista v tomto regionu zůstali a cítili se tam bezpečně.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

SLOVO KNĚZE

Letos byl svátek svatého Alberta Velikého (15. listopadu) překryt nedělí. Nic ale nebrání, abych i tak připomenul tohoto velkého dominikána, biskupa a učitele Církve. Krása a hodnota Albertova života tkví především v jeho zasvěcení se Bohu. Jako řeholník svůj život Pánu věnoval a jako dlouholetý magistr dominikánských studentů pomáhal objevovat hloubku a radost zasvěceného života novým bratřím.

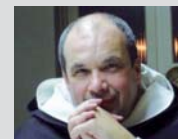
Ve světě je svatý Albert znám více jako vědec. Pán ho obdaroval pozorovacím talentem, inteligencí a moudrostí. Albert rád pozoroval přírodu s otevřeným rozumem a nalézal v ní cestu, která ho vedla ke Stvořiteli. Měl přímo žízeň po vědění a umně dokázal dávat nové poznatky do správných souvislostí. Velký přínos Alberta na poli lidského poznání je výstižně vyjádřen vlastní modlitbou z jeho svátku: *Bože, svatého biskupa Alberta jsi proslavil tím, že uvedl v soulad vědu a víru. Dej, abychom se v tom stali jeho žáky a rozvojem lidské vědy tebe hlouběji poznávali a více tě milovali...*

To je i pro dnešek velmi důležité zjištění: Totiž, že katolická víra, kterou odpovídáme na Boží zjevení, není v žádném rozporu se skutečně vědeckým poznáním. Platí totiž, že zralá víra a objektivní myšlení se vzájemně podporují a doplňují, a pomáhají člověku postupovat k Cíli, tj. k jedinému Bohu.

Vírou se s Bohem spojujeme, když na dotek jeho milosti a na jeho Slovo odpovíme svobodnou vůlí – svým souhlasem. Rozumovým poznáním můžeme dospět až k faktu Boží existence a k některým Božím vlastnostem, když důsledně a kriticky zajištěně zodpovíme otázky *Proč vůbec něco je?* a *Proč je ve vesmíru řád?*

Svatý Albert spontánně spojoval život z víry s lidskou moudrostí, zbožnost s učeností. Právě tím je veliký a může být pro nás vzorem.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP, rektor baziliky a strážce hrobu svatě Zdislavy

RODINA SE ZAKLÁDÁ NA SLIBU

Katecheze papeže Františka na generální audienci

Foto: Flickr, Nichole_Rowbottom (CC BY 2.0)

Drazí bratři a sestry, dobrý den! V minulé meditaci jsme uvažovali o důležitých slibech, které rodiče dávají dětem, jakmile jsou v lásce pomýšleny a počaty v lůně.

Rodina žije ze slibu lásky a věrnosti

Můžeme dodat – a stojí za povšimnutí – že celá rodinná realita se zakládá na slibu. Identita rodiny se zakládá na slibu. Lze říci, že rodina žije ze slibu lásky a věrnosti, který si muž a žena vzájemně dávají. Obsahuje závazek přijmout děti a vychovat je, ale uskutečňuje se také péčí o staré rodiče, ochranou a opatrováním nejslabších členů rodiny, vzájemnou pomocí při uskutečňování vlastních vloh a přijetím vlastních omezení. A manželský slib se rozšiřuje ke sdílení radosti a utření všech otců, matek a dětí ve velkodušné otevřenosti lidskému soužití a obecnému dobru. Rodina, která se uzavírá v sobě, je jakýmsi protičečením a umrtvuje slib, který jí dal zrod a umož-

ňuje jí žít. Nikdy nezapomínejme, že identita rodiny je vždycky slib vztahující se na celou rodinu i na celé lidstvo.

V dnešní době se vážnost věrnosti slibu rodinného života zdá velmi oslabena. Na jedné straně proto, že špatně chápané právo hledat za každou cenu a v jakém-

Princip věrnosti slibu lásky a plození je vepsán do Božího stvoření jako trvalé požehnání, jemuž je svěřen svět.

koli vztahu vlastní zadostiučnění je povyšováno na neoddiskutovatelný princip svobody. Na druhé straně proto, že vztahové životní svazky a závazky k obecnému dobru jsou svěřovány výlučně donucovací moci zákona. Ve skutečnosti však nikdo nechce být milován pouze kvůli tomu, co má, anebo z povinnosti. Láska stejně jako přátelství mají svou sílu

a svoji krásu právě v tom, že rodí určitý svazek, aniž by odnímalý svobodu. Láska je svoboda, slib zakládající rodinu je svobodný a to je krásné. Bez svobody není přátelství, bez svobody není láska a bez svobody není manželství.

Svoboda a věrnost se vzájemně podporují

Svoboda a věrnost si tedy neodporují, ba dokonce se vzájemně podporují jak v mezilidských, tak v sociálních vztazích. Pomysleme na škody, které v civilizaci globální komunikace způsobuje inflace nedodržených slibů v různých oblastech a shovívavost k nedodržování daného slova a přijatých závazků! Ano, drazí bratři a sestry, věrnost je slib závazku, který potvrzuje sám sebe růstem ve svobodné poslušnosti danému slovu. Věrnost je důvěra, která „chce“ být reálně sdílena, a naděje, která „chce“ být pěstována společně.

Mluvíme-li o věrnosti, napadá mne, co vyprávějí naši staří, naši prarodiče: „Kdysi stačilo uzavřít dohodu podáním rukou, protože existovala věrnost slibu.“ I tento sociální fakt má totiž původ v rodině, v rukodutání muže a ženy vydávajících se na společnou cestu životem. Věrnost slibům je skutečně mistrovské dílo lidství! Hledíme-li na smělost jeho krásy, lekáme se, ale pokud jeho odvážnou houževnatostí pohrdneme, jsme ztraceni. Žádný vztah lásky, žádné přátelství, žádná forma přízně, žádné štěstí obecného dobra nedosáhne výše naší touhy a naší naděje, pokud nenastane tento zázrak duše. Říkám „zázrak“, protože síla a přesvědčivost věrnosti nás navzdory všemu nepřestanou vábit a udivovat. Vážnost daného slova, věrnost slibu nelze koupit a prodat. Nelze jej vynutit silou, ale ani opatrovat bez obětí.

Pravdě lásky se učíme v rodině

Žádná jiná škola nemůže naučit pravdě lásky, pokud to neučiní rodina. Žádný zákon nemůže uložit krásu a odkaz toho-

to pokladu lidské důstojnosti, jestliže jej osobní svazek lásky a plození nevpisuje do našeho těla.

Bratři a sestry, je nezbytné, aby se věrnosti lásky dostalo znovu společenské vážnosti. Je třeba navrátit společenskou vážnost věrnosti lásky. Je nezbytné vyprostit z podzemí každodenní zázrak milionů mužů a žen obrozujících svoje rodinné základy, z nichž každá společ-

nost žije, aniž by je mohla jakkoli jinak zaručit. Nikoli náhodou je tento princip věrnosti slibu lásky a plození vepsán do Božího stvoření jako trvalé požehnání, jemuž je svěšen svět.

Pokud svatý Pavel tvrdí, že v rodinném svazku se tajemně zjevuje rozhodující pravda také o svazku Pána a Církve, znamená to, že Církev samotná tady nachází požehnání, které je třeba opatro-

vat a z něhož je vždycky třeba se poučit, dříve než se začne vyučovat a ukázkovat. Naše věrnost slibu je nicméně svěřena milosti a milosrdenství Boha. Lásky k lidské rodině v dobrém i ve zlém je pro Církev otázkou cti! Kéž nám Bůh dá dostat výši tohoto slibu.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)*

CÍRKEV A HYENY

„Pokud je to pravda, je to ostuda a hanba. Musí se s tím něco udělat,“ reagoval na skandály popsané ve dvou knihách vydaných v minulém týdnu generální sekretář italského episkopátu, arcibiskup Nunzio Gallantino. Hněv nedokázal ukrýt ani ředitel italského Radia Maria: „Těm, kdo tyto dokumenty prodali, i těm, kteří je koupili, připomenu jen to, co udělal Jidáš, když dokončil svou práci. Hledal strom, na který by se pověsil,“ řekl v rozhovoru P. Livio Fanzaga.

Máme za sebou týden hněvu. Kdyby žil Dante, jistě by dopsal další kapitolu *Božské komedie* a v nehlubších kruzích pekla by umístil jak zrádce, tak i autory vatikánských skandálů, nevyjímaje ty, kdo je připouštějí. Všichni se totiž na Církvě přizívají jako hyeny.

Ke skandálům se veřejně vyjádřil i papež František. V neděli při modlitbě Anděl Páně ujistil, že bude pokračovat v reformě vatikánských financí, s vědomím, že v tom může spoléhat na podporu celé Církve. Slova Svatého otce se setkala s živou odezvou na náměstí svatého Petra. Lidé už slyšeli příliš a chtějí mít jasno. Vatikánské reformy těchto záležitostí se táhnou už mnoho let, neli desetiletí. Kvůli urovnání finančních záležitostí povolal už Jan Pavel II. do Vatikánu amerického kardinála Szoku a svolal mezinárodní kardinálskou radu. Benedikt XVI. oslovil specialisty ze Švýcarska a z Německa a zavedl mechanismy odpovídající mezinárodním standardům bezpečnosti a transparency. A když se po svém odstoupení poprvé setkal s no-

Vítězný Kristus, Ravenna (6. stol.). Foto: Wikipedia

„Nenechte se znepokojovat, jděte dál v důvěře a pokoji,“ vybízí papež František věřící a prosí o modlitbu za sebe a za Církev.

vým papežem, kromě dobrého slova mu předal velkou skříňku důvěrných dokumentů, totiž raport vypracovaný zvláštní vyšetřovací kardinálskou komisí.

Nyní, v závěru třetího roku pontifikátu papeže Františka, vycházejí na veřejnost záležitosti, částečně pravdivé a doložené, částečně dezinterpretované a falešné, o nesrovnalostech, které přetr-

valy všechny dosavadní reformy. Co hůř, vykrádají je lidé, jimž byla dána důvěra, jako například sekretář osmičlenné komise, kterou František na počátku pontifikátu pověřil auditem veškerých vatikánských financí.

Tento donekonečna se vlekoucí a zdánlivě neúčinný proces očisty budí v Církvě pochopitelný hněv a rozhořčení. Papežova slova nicméně znějí konejšivě. V neděli při Anděl Páně František odsoudil krádež dokumentů a připomněl, že všechny tyto informace byly shromážděny z jeho vlastní vůle. „Já i moji spolupracovníci tyto dokumenty dobře známe,“ pokračoval Svatý otec. „Byla přijata opatření, která již začala přinášet plody, některé jsou již vidět. Proto vás chci ujistit, že tento tristní skutek mne určitě neodradí od práce na reformě, kterou se svými spolupracovníky, za podpory vás všech, uskutěčňujeme.“ František zdůraznil, že při tom spoléhá na podporu, protože Církev se neustále obnovuje díky modlitbě a každodenní svatosti každého z pokřtěných. Na závěr poprosil o modlitbu za sebe i za Církev a vybídl: „Nenechte se znepokojovat, jděte dále v důvěře a v pokoji.“

Církev skutečně potřebovala takto jasné slovo, potvrzení, že papež kontroluje situaci a je odhodlán dovést finanční reformu k cíli.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

KOMU PATŘÍ NEBESKÉ KRÁLOVSTVÍ

Promluva P. Piňhy při poutní mši v kostele Všech svatých

V den slavnosti Všech svatých 1. listopadu 2015 kázal P. Petr Piňha v kostele Všech svatých na Pražském hradě o věrnosti a odvaze Božích dětí ve službě Božimu království.

Milí poutníci, radujeme se ze slavnosti Všech svatých, podle Janova vidění nespočetného množství, minulých i budoucích. Těch, které známe jménem, je poměrně málo, a těch, které z nich uctíváme, je ještě méně. Horším svědectvím pro nás je, že mnohé jménem moc dobře známe, jako např. P. Josefa Toufara, ale jejich úcta je zatím jen jiskérkou živenou několika desítkami lidí. Ale všechno má svůj čas.

Apokalypsa

Apokalypsa, řecký výraz pro *zjevení*, je etymologicky vlastně *odhalení*. U svatého Jana šlo o odhalení konce časů a v našem slovníku a jazykovém povědomí znamená apokalypsa *tragický zánik světa*. Tento významový posun v jazykovém úzu je naprostý nesmysl, na který mohli přejít jen nevěrci a nedověrci. V závěrečné knize Nového zákona se totiž přes děsivý soubor věru destruktivního charakteru dochází k definitivnímu vítězství Božího království.

V druhé části prvního čtení se nejprve dozvídáme o vítězích, o těch, kteří, když žili svůj pozemský život, obstáli a nyní chválí Boha, radují se a děkují za svou záchranu, tj. spásu, Beránkovi. Mají palmové ratolesti, znamení toho, že šli za Kristem, a znamení, že jsou vítězové. Jejich bělostná roucha jsou vyprána v Beránkově krvi, k čemuž došlo za velkého soužení. Tato roucha značí ne bílý oděv, ale světlo, které je zahalilo a které je sourodé s tím, jež vychází z Boha.

Beránkova krev

K dalšímu výkladu potřebuji připomenout pár věcí o Beránkově krvi. Ochrannou moc obětovaného beránka zjevil Bůh, když vyváděl svůj lid z egyptského otroctví. Noc Anděla zhoubce přinesla všude

strašlivé, krvavé tragédie, ale minula syny Izraele. Anděl je poznával podle znamení, kterým na Boží příkaz Izraelité označili své domy. Když několik století později uzrál čas (mohli bychom také říct dozrál Izrael k určité dospělosti), odhalil Bůh při Poslední večeři Páně svou otcovskou péči o nás, opět dotvrzenou krví. Ustanovení této nové smlouvy vyhlásil Kristus, když pozhnal kalich vína slovy: *Veźměte a pijte z něho všichni. Toto je kalich mé krve, která*

řekl, že se tak děje kvůli apoštolům ve večeřadle, ale i za všechny ostatní, tedy zcela určitě za další nepřítomné učedníky, avšak i za všechny předchozí i budoucí hříšníky. Konečně vyzval apoštoly slovy *to číňte na mou památku*, jak to všeobecně chápeme, k liturgickému zpřítomňování daného okamžiku. Výrok má ovšem ještě další význam. Odkazovací zájmeno *to* může být pochopeno i šířeji. Pak je to reálná výzva apoštolům, aby na památku Kristovu jednali tak, jak se choval on v životě a jak se zachová před veleradou, Pilátem a na Golgotě. Tato výzva platí ovšem i nám.

Z toho všeho ovšem uzavírám, že v onom bezpočetném zástupu z Janova vidění jsou jak svatí z doby křesťanské, tak spravedliví (což je ve Starém zákoně totéž, co naše svatí) z doby starozákonní. Svatý Jan ve vizi oněch zachráněných navíc ještě říká, že jsou *ze všech národů a plemen*, čímž připomíná univerzálnost spásy.

Kdo jsou svatí

V dnešním dobře známém evangelním úryvku se dozvídáme, jací jsou to lidé. Jsou zde označeni jako nositelé určitých vlastností, jako tišší, chudí v duchu, milosrdní..., ale také jako lidé určitého osudu a určitého jednání. Vícekrát o nich Kristus mluví jako o těch, komu *patří nebeské království a kdo uvidí Boha*. Pronásledování pro spravedlnost a pro Krista, který ji zosobňuje, stojí v centru zájmu.

Když jsem o tomhle uvažoval zneklidňován současnou situací světa, přišlo mi na mysl, že mezi těmi bíle oděnými muži nejspíše budou také bojovníci od Thermopyl. Bezesporu hájili spravedlnost, hájili mír své země, bezpečí a svobodu svých rodin, hájili hranici své vlasti, do které se valil krutý nepřítel. Není podstatné, že nepřátelé patřili k jinému etniku. Podstatné je, že to byl lid jiné civilizace, která do-

Giotto di Bondone: Poslední soud, detail (1306)
Foto: Wikimedia Commons

se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů. Toto je smlouva nová a věčná. To konejte na mou památku. Pověšme si několika věcí. Řekl *nová a věčná*. Je-li věčná, nemůže mít začátek a její platnost se vztahuje i na všechny tvary Boží smlouvy s lidstvem. Nová je proto, že je odhalena v plnosti, a může proto být pochopena alespoň natolik, abychom do ní mohli vstoupit jakž takž zodpovědně. Kristus o své krvi dále říká, že *se prolévá*. Neřekl *proleje*, což by odpovídalo pozemskému času velikonoční události. Mluví v mimočasovém prezentu. Lze z toho vysoudit, že se jeho krev prolévá již dlouho, počínaje krví spravedlivého Ábela, a bude se prolévat dál až do konce světa. Konečně Kristus

stávala svůj tvar od jejich Boha. Šlo vlastně o válku náboženskou. Střetly se dva světy a bojovalo se o existenci Evropy. Šlo tehdy o to, zda se Evropa bude rozvíjet jako oblast demokracií, nebo zmizí v záplavě vojsk východní despotie. Na jedné straně linie stáli vyznavači olympských bohů. Ti na nějakou světovládu ani nepomyslili. Na druhé poslušní sluhové krále, který zastával roli božstva. Víme, jaký byl výsledek. Stručně řečeno byla tehdy západní Evropa zachráněna. O ceně oné záchrany promluví za chvíli.

Znamení Božích dětí

Nyní se vrátím k první části úryvku z vize svatého Jana. Začíná líčením toho, že andělé zhoupci jsou připraveni zcela vyhubit hříšné lidstvo a definitivně s ním skoncovat. V poslední chvíli jsou však zastaveni a čekají, dokud jiný, mocnější anděl neoznačí na čele služebníky našeho Boha, Boha věčné smlouvy, který tolikrát odpustil viny a ochránil svůj lid, kdykoli volal o spásu, ze všech pohrom, které si způsobil svou nevěrností, tj. odklonem k jiným božstvům. Služebníci našeho Boha mají být označeni na čelech. Jde o pečeť, tj. o nesmazatelné znamení, kterým jsou z Kristova příkazu křesťané označováni při křtu. Na čelech neseme znamení, že patříme tomuto Králi života. V Janově listu, z něhož jsme dnes také četli, se o tom říká, že *se nejenom můžeme nazývat Božími dětmi, ale že jimi opravdu jsme*, a dále, že to bude příčinou mnoha našich svízělů a soužení, protože nás okolí, které našeho Boha nepoznalo, bude tu považovat za bláznů, tu za rouhače, v každém případě za ty jiné, kteří tu překážejí.

Vím, že je můj výklad dlouhý a složitý, ale mějte se mnou ještě chvíli strpení, abych řekl to, co mne apokalypticky děsí, a vraťte se se mnou ještě jednou do *horoucích bran*, což je význam jména *Thermopyly*. O budoucím křesťanství ani o ajatolázích muslimů tehdy pochopitelně nikdo nevěděl. Ale hranice světů už tu byla. V danou chvíli tam stálo několik set řeckých mužů proti nejméně desetinásobné převaze Peršanů. Lakedaimonští v čele s králem Leónidem odrazili útok elitních sborů krále Xerxe, které byly nazývány „nesmrtelnými“ pro odvahu a nepřemotitelnost svých členů. Po třech dnech bojů

v bažinaté úžlabině ve výparech horkých pramenů Lakedaimonští do jednoho padli. Vskutku apokalyptický obraz! A velmi poučný! Nejen pro verš Sofonia z Kéu vytesaný na epitaf v místech nejostřejších bojů, *Jdi, poutníče, a zvěstuj Lakedaimonským, že my tu mrtvi ležíme, jak zákony kázaly nám*, který burcoval svědomí evropských školáků od chvíle, kdy byl napsán, až do nové doby, kdy se na něj jezdí dívat netečné houfy turistů. Je poučný

Giotto di Bondone: Korunování Panny Marie
Foto: Wikimedia Commons

Jsmo Boží děti označené na čelech znaméním Kristova kříže a máme nikoli podle zákonů lidských, ale podle zákona Božího stát kolem Krále, který zvítězil nad smrtí.

i pro odpověď Leónidovu, když perský posel ultimativně požadoval, aby se Řekové podrobili a odevzdali zbraně. Byla stručná: *Přijď si pro ně!* Jeho muži jako na povel je sevřeli pevně.

Nyní jsme tu my. My, kteří víme, že jsme Boží děti označené na čelech znaméním Kristova kříže a máme nikoli podle zákonů lidských, ale podle zákona Božího stát kolem Krále, který zvítězil nad smrtí.

Záchrana existuje

Když jsem před pár dny zhlédl video, na němž zakuklený posel islámského státu nadřazeně sděloval Židům, že sotva obstojí, když se jich zmocnil panický

strach po nedávných útocích palestinských sebevražedných útočnicků. S výsměchem jim říkal, že to byla jen dětská hra proti tomu, co Židům – a po nich dozajista také křesťanům – nadělí oni, až v tisícinásobné převaze přijdou dokončit, co bylo započato. Oni, kteří pohrdají životem, když jde o svatou věc, chtějí definitivně vymýtit židovské zlo, aby z nich nezbyl ani jediný. Ano, prosím, tak to řekl. Čekal jsem na odpověď z rozumného světa. Nepřišla, protože nemáme ani v Evropě, ani v Americe žádného Leónida. Vůbec nemáme nikoho, kdo by tomuto poslu zkázy řekl: *Přijďte, jestliže vaše odvaha spočívá na tom, že pohrdáte životem, my pohrdáme smrtí!* A kdyby to někdo vyslovil, bude nejspíš pohnán před soud, protože není tolerantní. Já ovšem nevím, jak máme zahájit upřímný tolerantní dialog s někým, kdo nám vyrazí dveře a začne střílet po našich dětech. Neozve se nic, protože jsme se dali svést a zotročit modlou peněz. Vím však, a to je to vůbec nejdůležitější, že záchrana existuje. I z tohoto soužení nás náš Bůh vysvobodí, vrátíme-li se k němu a budeme prosit o spásu. Bůh je věrný. Možná se zhroutí Evropa i s Amerikou, v Janově Apokalypse se nakonec zhroutilo všechno, ale zaznělo Boží slovo: *Hle, obnovuji všechno a všechno činím novým.*

Ne, ani v nejmenším se nechci ve chvíli tak vážně chvástat. Nevím, jak bych stál tváří v tvář nepřírozené násilné smrti, jaký strach by se mnou smýkal, co bych blekotal, zbaběle prosil... Nevím. Ale teď je mi jasné, že se mi nemůže stát nic, protože vím, že Kristus nikdy nikomu neslibil, že nezemře. Ale řekl, že zemře-li někdo pro spravedlnost, pro něho a jeho království, Bůh mu uchystá bílé roucho a on mu bude v radosti zpívat spolu se všemi svatými. Znamenejme se křížem a stůjme v pevném šiku pod praporem Krále života. Amen.

P. Petr Piřha

<http://www.dominikduka.cz>
(Mezitimulky redakce)

P. Prof. Petr Piřha, CSc.,
probošt Kolegiátní kapituly Všechných svatých na Pražském hradě

UMŘÍT PRO KŘESŤANSKOU VÍRU

Miliony věřících v nebezpečí uprostřed rostoucího pronásledování po celém světě (II. část)

Nové formě genocidy čelí nejen křesťané, ale lidé všech vyznání i nevěřící. Přinášíme dokončení článku o ohrožení náboženské svobody v dnešním světě, jehož první díl jsme otiskli v čísle 20/2015.

Někteří aktivisté a církevní představitelé potvrzují, že nebezpečí náboženského pronásledování je vnímáno jako moderní střet civilizací, obrovský boj mezi islámem a křesťanstvím, který s sebou nese riziko polarizace lidí různých vyznání.

Hlavní problém naší doby

„Nejde o islám a křesťanství. Jde o právo každého člověka svobodně si zvolit, praktikovat, nenásilně šířit a změnit své náboženství nebo vyznání – a to zahrnuje i právo nevěřit a právo stoupenců všech náboženství žít podle svého vyznání,“ řekl lord Alton.

Kardinál Vincent Nichols, arcibiskup z Westminsteru a hlava katolické církve v Anglii a Walesu, řekl: „Bylo by vážnou chybou považovat to za muslimsko-křesťanský konflikt.“ Citoval biskupa ze severní Nigérie, který mu řekl, že skupina Boko Haram nedávno zabila v jeho diecézi 39 muslimů. „Extremistické skupiny páchají násilí vůči každému, kdo nesdílí jejich pohled na svět. To zahrnuje i křesťany, ale rozhodně ne výlučně křesťany.“

Podle Marsdena se může u některých křesťanských aktivistických organizací objevovat prvek islamofobie, „ale také prvek mentality oběti – názor, že církev je neustále pronásledována, což posiluje mučednickou rétoriku“.

A ve Sněmovně lordů arcibiskup z Canterbury zmínil historické události, kdy křesťané pronásledovali ostatní, a řekl, že „sporadické zmínky církve o donucování k poslušnosti jejímu učení prostřednictvím násilí a nátlaku jsou důvodem k pokoře a studu“.

Ve stejné diskusi Sacks spolu s dalšími poukázal na vzrůstající hrozby, kterým čelí „lidé všech vyznání i nevěřící“. Řekl: „Křesťané jsou pronásledováni na Blízkém východě i jinde. Židé čelí no-

vému probouzejícímu se antisemitismu. Muslimové, kteří stojí na špatné straně sunnitsko-šítských sporů, jsou zabíjeni ve velkém počtu. Hinduisté, sikhové, buddhisté, baháisté a další čelí v některých částech světa pronásledování. Náboženská svoboda se zakládá na naší lidskosti, a my za ni musíme bojovat, pokud o ni nechceme přijít. Toto je, domnívám se, hlavní problém naší doby.“

Zničení starověkého chrámu Baal-Šamin v syrské Palmýře
Foto: Wikipedia

Chceme-li bránit náboženskou svobodu, neprodávejme zbraně lidem, kteří ji potlačují, neperme jejich peníze a omezme obchody a jednání s nimi.

Ne všichni souhlasí s papežovým použitím slova genocida. Ale „pokud se podíváte na dění na Blízkém východě, který je zbavován křesťanů, pak tam bezesporu naleznete prvky náboženských čistek. Takže já chápu, z jakého důvodu papež ono slovo použil,“ řekla Pearceová.

Nastínila rozdíl mezi „ničením“ – extrémním násilím – a „utiskováním“, kdy se život křesťana stává nesmírně těžkým. Utiskování nevyhnutelně činí církev náchylnější k zničení, pokud se takové ne-

bezpečí objeví.“ Skupiny, které jsou nejvíce násilnické, nejsou nutně největšími pronásledovateli, dodala.

Aktivisté navrhuji opatření jako například zvýšení tlaku ze strany vlád, právní pomoc tam, kde existuje fungující soudnictví, poskytnutí útočiště uprchlíkům a podporu nevládním organizacím působícím v terénu. Alton by na místě premiéra Davida Camerona jmenoval zvláštního vyslance pro náboženskou svobodu, jako to učinily USA a Kanada.

Arcibiskup z Canterbury řekl, že útoky na náboženskou svobodu bývají často spojeny s hospodářskými, společenskými a historickými okolnostmi. „Chceme-li bránit náboženskou svobodu po celém světě... neprodávejme zbraně lidem, kteří ji potlačují; neperme jejich peníze; omezme obchod s nimi; omezme jednání s nimi,“ řekl svým kolegům ve Sněmovně lordů. Kromě toho, řekl Nichols, „je pro věřící velmi důležitý příslib modlitby. Říci jim, že jsme na ně nezapomněli, je zásadní a trvalý dar“.

Pearceová řekla, že Open Doors neustále zápasí s tím, jak „dát jasně najevo, že mluvíme o vlivu extremismu, že nejsou pronásledováni pouze křesťané a že cílem je vytvořit prostředí, kde lidé mohou svobodně praktikovat jakékoli náboženství nebo být nevěřící. To není problém jen pro křesťany, ale jedná se o otázku lidských práv, která se týká nás všech. Není to jen problém církve, tato otázka je totiž mnohem širší.“

Terč útoků Univerzita v keňské Garisse

2. dubna letošního roku ozbrojenci z militantní islámské skupiny aš-Šabáb napadli univerzitu v keňské Garisse, zabili 147 lidí a 79 zranili. Ozbrojenci propustili muslimské studenty a zastřelili ty, kteří

o sobě řekli, že jsou křesťané. V některých případech nařídili studentům, aby zavolali rodičům a hovořili s nimi, zatímco umírali. Ozbrojenci obléhali univerzitu 15 hodin, uvnitř drželi v zajetí více než 700 studentů. Obléhání skončilo, když čtyři ozbrojence zastřelila policie. Pátý stihl odpálit svou sebevražednou vestu, zabil sebe a zranil příslušníky keňského policejního komanda. Byl to největší teroristický útok v Keni od bombového útoku na americké velvyslanectví v roce 1998 a jeden z řady útoků uskutečněných v zemi skupinou aš-Šabáb, o nichž tato teroristická organizace tvrdí, že byly provedeny jako odplata za „nevýslovná zvěrstva páchaná keňskými bezpečnostními silami na muslimech ve východní Africe“.

Těhotná žena odsouzena k trestu smrti za odpadlictví – Súdán

Meriam Ibrahim, súdánská křesťanka, byla odsouzena k smrti za cizoložství a odpadlictví po sňatku s křesťanem, s nímž měla syna. Ibrahim byla vychována jako křesťanka svou křesťanskou matkou, neboť její muslimský otec rodinu opustil, když Meriam byla ještě malé dítě. Súdánský soud prohlásil, že měla praktikovat náboženství svého nepřítomného otce, což by jí zabránilo uzavřít sňatek s křesťanem, a shledal ji vinnou z opuště-

ní muslimské víry. Ibrahim byla zatčena, když se nacházela v osmém měsíci těhotenství, a držena v súdánském vězení se svým jednadvacetiměsíčním synem. Čekala na popravu oběšením, k níž mělo dojít po narození jejího druhého dítěte. Byla jí odepřena lékařská péče a vězeňský personál ji odmítl odvézt do nemocnice, když jí začaly porodní bolesti. S přítoutným nohama porodila ve vězení dceru. V důsledku mezinárodního pobouření byla Ibrahim na příkaz súdánského odvolacího soudu propuštěna, ale následujícího dne byla znovu zatčena, když s manželem a oběma dětmi nastupovala do letadla. Po intenzivních diplomatických jednáních bylo celé rodině umožněno opustit zemi a nyní žijí v USA.

Útoky ISIS na křesťany – Irák, Sýrie, Libye

Křesťanská populace v Iráku se dramaticky snížila po pádu režimu Saddáma Husajna, neboť velké množství křesťanů uprchlo kvůli narůstajícímu pronásledování. Křesťané i další menšinové skupiny jsou terčem ISIS ve velké části Iráku a Sýrie, které jsou pod jeho kontrolou. Předpokládá se, že v roce 2014 více než 100 tisíc lidí, z nichž mnozí jsou křesťané, uprchlo z Karakoše, Mosulu a Ninivské planiny, když tyto oblasti dobyl ISIS.

Islámští extremisté staví křesťany před volbu buď konvertovat k islámu, platit velmi vysoké daně, nebo být zavražděn. V únoru 2015 ISIS zveřejnil video, na kterém byla údajně zachycena poprava 21 koptských křesťanů na libyjské pláži. O dva měsíce později druhé video ISIS ukazovalo zastřelení nebo stětí 30 etiopských křesťanů.

Únos školaček skupinou Boko Haram – Nigérie

Večer 14. dubna 2014 radikálové ze skupiny Boko Haram napadli školu v Chiboku, převážně křesťanské nigerijské obci. Unesli školačky, které přišly do školy, aby složily závěrečnou zkoušku z fyziky. Není jisté, kolik dívek bylo uneseno, ale odhaduje se mezi 276 a 329 dívkami. 53 dívkám se několik týdnů po útoku podařilo uprchnout. Dívky byly odvezeny do pevnosti Boko Haram a pokusy nigerijské vlády a rodin dívek o jejich záchranu jsou neúspěšné. Necelý měsíc po únosu skupina Boko Haram zveřejnila video ukazující 130 unesených dívek oblečených v islámském oděvu. Předpokládá se, že jsou drženy jako sexuální otrokyně a byly přinuceny konvertovat k islámu.

Kate Lyons

<http://www.theguardian.com>

Přeložil Pavel Štíčka

NEJVĚTŠÍ VLNA KONVERZÍ MUSLIMŮ KE KŘESŤANSTVÍ V DĚJINÁCH

Vedle každodenních zpráv o islámských útocích proti křesťanům se ukazuje ještě jiná, méně známá historie. Dosud nikdy se neobracel tak velký počet muslimů ke Kristu. Misiolog David Garrison to doložil po mnohaletém výzkumu.

Tento fenomén popisuje ve své knize *A Wind in the House of Islam* (Vítř v domě islámu). Kniha je výsledkem dvaapůlročního zkoumání, kdy autor ujel 400 tisíc kilometrů a získal interview od více než jednoho tisíce lidí.

Kniha uvádí, že v prvních dvanácti staletích se v islámu neobjevovaly

prakticky žádné konverze ke křesťanství. V 19. století proběhla dvě hnutí, ve 20. století dvanáct, zatímco za prvních 14 let 21. století se objevilo už 69 velkých vln konverzí. Takové dobrovolné „hnutí“ definuje Garrison jako skupinu nejméně 1000 věřících nebo 100 nových obcí uvnitř islámské společnosti.

Zdravá skepse

Garrison, sám přes třicet let činný jako misionářský průkopník mezi americkými Jižními baptisty, se na začátku rozhovoru s listem *Christianity Today* přiznal, že své výzkumy začínal se zdravou skepsí: „Myslel jsem, že se počty muslimských konverzí silně přehánějí. Místo toho jsem

zjistil, že se dalekosáhle podceňují a že se o nich téměř nerefereje.

Od západní Afriky až po Indonésii

„Zvlášť vzrušující pro mne je nejen to, jak jsou ta hnutí velká, ale kolik jich dnes je, a že nejsou omezena na jednu oblast, ale najdeme je po celém „domě islámu“ – od západní Afriky až po Indonésii a prakticky všude mezi tím,“ pokračuje Garrison.

Muslimové, kteří se stanou křesťany, musejí počítat s intenzivním odporem, tlakem až po tresty smrti; proto jsou mnohá tato hnutí v podzemí a není možné zjistit přesná čísla. Garrison se opírá o vlastní výzkumy a odhaduje počet obrácených muslimů mezi dvěma až sedmi miliony ročně.

Proč právě dnes?

Na otázku, proč právě dnes toto hnutí tak sílí, Garrison odpovídá: „Bůh v naší době propojil více prvků najednou. Některé z nich jsou staré. Islámské násilí není nové, ale když je dnes muslimové vidí, mohou vidět i alternativu: zapnou si internet nebo televizi a poslouchají evangelisty kázat v perštině, kazaštině nebo uzbečtině.“ Také kombinace biblických příkladů s multimediální evangelizací, s možnostmi cestovat po cizině, způsobuje tento nárůst.

„Proč tady zůstáváme?“

V roce 2011 se Garrison setkal s 20 vůdci fundamentalistické muslimské skupiny. 19 z nich bylo pokřtěno, 17 bylo imámů

a tři ženy. Na otázku, proč neodešli a nezaložili křesťanskou obec, odpověděli: „Když se Bůh chtěl přiblížit lidem, stal se člověkem. Kdyby se byl chtěl přiblížit hyenám, stal by se hyenou. Když se my chceme přiblížit našim vlastním lidem, musíme zůstat v našem společenství, abychom se mu mohli přiblížit.“

Garrison dodává: „Byli ochotni zaplatit i smrtí, aby získali pro Krista co nejvíce lidí ze své rodiny a ze své obce.“ Dalšího dne se setkal s šejkem, který už přivedl

Dnes není čas se muslimů bát, potírat je, nenávidět nebo zabíjet. Dnes je čas jejich obrácení, jejich spásy.

ke Kristu 400 dalších šejků, z nichž 300 se už dalo pokřtít. „Jedna věc je, když šejk řekne ‚Miluji Ježíše, ale dát se pokřtít je něco jiného; křtem totiž říká ‚Vyznávám, že Ježíš je jediná cesta ke spásě.‘“

Kniha a vize

Každé obrácení ke Kristu je jiné, ale Garrison našel společné rysy, které se stále opakují. Především našlo mnoho muslimů Krista poté, co si přečetlo korán ve své vlastní řeči; předtím se ho učili nazpaměť, ale arabsky. „Přečetl jsem si korán ve své vlastní řeči a pochopil jsem, že jsem ztracen. Musel jsem se dozvědět více o Isovi (Ježíši) a četl jsem Nový zákon,“ líčil člověk, s nímž Garrison ho-

vořil. Rozhodl se následovat Krista a začal, jak 33 tisíc muslimů rovněž přišlo ke Kristu poté, co jim doporučil přečíst si korán ve vlastní řeči.

Dalším prvkem jsou sny a vize, ale Garrison tvrdí: „Každý příběh je individuální. Neexistuje jednotný masový recept. Bůh je při každém obrácení osobní, tak jak tomu bylo i v mém vlastním životě.“

Křesťanská reakce

Garrison spatřuje ve vlně konverzí výzvu pro západní křesťany. „Dnes není čas se muslimů bát, potírat je, nenávidět nebo zabíjet. Dnes je čas jejich spásy. Bůh je miluje – když chceš stát na Boží straně, staň se součástí toho, co činí.“ A pokračuje: „Když je tváří v tvář hrozným činům Islámského státu naší přirozenou reakcí i strach, není to součást našeho rodného práva jako křesťanů. Bůh vždy bere zlo, jež lidé zamýšlejí, a převrací je v dobro. To není přirozená reakce – musíme se modlit, abychom také uměli reagovat jinak.“

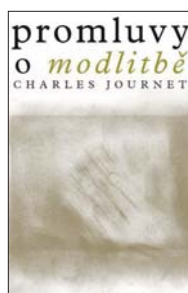
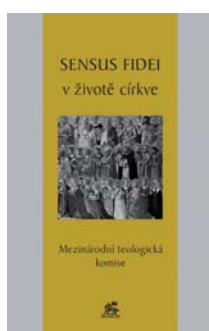
Vyprávěl příklad muže, jehož syn byl v Afghánistánu zabit muslimy a od té doby zápasil s hněvem a nenávistí. Po kázání vystoupil dopředu, požádal o modlitbu a řekl: „Uvědomuji si, že nemohu následovat Krista a současně v sobě skrývat nenávist a hněv. Položím je tady na oltář.“ „To je nadpřirozená Ježíšova odpověď,“ komentuje Garrison.

Lucinda Borkett-Jones

<http://www.christiantoday.com>
přeložila Michaela Freiová

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Krystal OP, nakladatelství teologické a filosofické literatury, Husova 8, 110 00 Praha I
tel.: 224 218 440, e-mail: krystalop@volny.cz, on-line knihkupectví: <http://www.krystal.op.cz>

David Vopřada: Svatý Augustin – Vánoční promluvy

Promluvy svatého Augustina pronesené o slavnostech Narození a Zjevení Páně uvádějí hlouběji do nauky církve o Kristu, vtěleném Božím Synu. Brož., 300 str., cca 345 Kč

Charles Journet: Promluvy o modlitbě – Modlitba s Ježíšem

Duchovní cvičení kardinála Journeta o pravé křesťanské modlitbě, nesené modlitbou Ježíše, našeho Spasitele. Brož., 144 str., 165 Kč

Sensus fidei v životě církve

Dokument Mezinárodní teologické komise o nadpřirozeném smyslu pro víru. Brož., 96 str., 110 Kč

UPRCHLÍCI JAKO TI, KDO NÁM PŘICHÁZEJÍ NA POMOC

Je jich mnoho a přinášejí s sebou jinou mentalitu, zvyky, pohledy na život. Dost dobře nevíme, co od nich můžeme očekávat. Média, možná vědomě, možná nikoli, nám „vyhrožují“, že jich je hodně, a že pokud je přijmeme, ztratíme svoji identitu. Máme ale ještě nějakou?

Naše civilizace má křesťanské kořeny. Tyto kořeny jsou tak pevnou součástí naší identity, že si je už vůbec neuvědomujeme. Dnes nám jsou na obtíž, ignorujeme je, stavíme se proti nim, vysmíváme se jim. Můžeme říci, že jako většinová společnost jsme již o svoje kořeny přišli a nové jsme nenašli. Využíváme ještě jejich zbytků (např. úctu k lidem a k lidskému životu založenou na vědomí, že Bůh sám se stal člověkem), ale nejsme si toho vědomi. Hodnoty vycházející z křesťanství považujeme za samozřejmost, ale tato samozřejmost pomalu vyrchává tempem, kterým z nás samých mizí křesťanská víra a znalost jejího obsahu.

Nyní sem přicházejí lidé, kteří potřebují pomoci. Přicházejí k nám z bojových podmínek. O těchto podmínkách k nám přicházely zprávy dlouho. Několik let. Přicházely k nám zprávy o tom, jak islámští radikálové zabíjejí křesťany, protože to jsou křesťané. S námi to moc nehlo, protože žádní křesťané už nejsme. A bylo to daleko. Nyní tito křesťané přicházejí k nám a s nimi přichází i jejich konflikt. Přichází s nimi i jejich statečnost vyjádřená odhodláním raději se nechat zabít nebo odejít ze země než se vzdát své víry. A přitom by stačilo tak málo. Slova „není boha mimo Alláha a Mohamed je jeho prorok“ by jim zajistila klid a pohodlí, na jaké byli zvyklí. Místo toho sekání hlav, věšení na kříže a vyhnání. Pro nás, pro které již jakákoli víra ztratila smysl, to je naprosto nepochopitelné a možná i neuchopitelné.

To, co se děje, asi muselo jednou přijít. Muselo to přijít, protože jde o Boží pokus vytáhnout naši postkřesťanskou společnost z letargie, v níž se nachází.

Možná to je jeden z posledních pokusů. Proč jeden z posledních? Protože se zdá být hodně drastický. Vidím v něm jistou definitivu spočívající v možnosti nahrazení jedné civilizace jinou, jejíž tvorba je teprve v zárodku. Můžeme ji ještě odvrátit tím, že se rozpomeneme a přijmeme své kořeny, které nám křesťanství uprchlíci přicházejí připomenout.

Á propos: Pokud máte strach, že by vám někdo z uprchlíků mohl časem nějakým způsobem ublížit, mám za to, že od křesťanů je tato hrozba minimální. Rozlišovat podle náboženské příslušnosti je však, podle současných norem, nevhodné. Přiznávám, že to moc nechápu, protože podle toho, co vím, jsou v tísní především křesťané.

Mgr. Pavel Hruban

*Mgr. Pavel Hruban
pastorační asistent
charitních služeb v Brně*

BYLA NEJEDNOZNAČNOST V SYNODNÍCH DOKUMENTECH ÚMYSLNÁ?

I když není příjemné o tom mluvit, existuje zdravotní porucha, která spočívá v tom, že člověk touží jíst nejedlé, nepoživatelné věci, např. sklo, plast, hlinu, dřevo a zřejmě skoro cokoli, co si lze představit. Kromě své nezřízené touhy jíst něco škodlivého vypadají lidé s touto chorobou normálně a jsou schopni ve společnosti běžně fungovat. Požívání ostrých či jiných pevných předmětů však poškozuje zažívací trakt, což nevyhnutelně vede k vážným zdravotním problémům, případně dokonce k smrti.

Představte si teď tento scénář. Jste studentem medicíny a jedním z vašich

profesorů je světově proslulý gastroenterolog. Dá vám studijní materiál s takovouto stručnou diskusí: „Z bohatého obsahu lékařské literatury za posledních sto let vyplývají dva hlavní principy, které se týkají chuti na nepoživatelné, nejedlé látky a jejich požívání. Jedním prvkem je úloha svědomí, neboli autonomie pacienta a jeho právo jíst, co chce. Druhým je objektivní lékařská skutečnost, že požívání skla poškozuje čtené systémy v těle, zejména citlivé tkáně zažívacího traktu. Přehnané zdůrazňování pacientova práva rozhodnout se, že bude jíst sklo, vede k riziku, že se pacient rozhodne špatně.“

Příliš velký důraz na objektivní lékařská fakta u jedlíka skla nebere v úvahu přání pacienta a vede k tomu, že chápe lékařskou skutečnost jako nesnesitelné břemeno. Kombinace obou bodů s péčí kompetentního psychiatra může pacientům s touto chorobou pomoci dospět k lidsky uspokojivým rozhodnutím.“

Jako student medicíny jste zaražen nejednoznačností tohoto textu. Čtete si odstavec znovu a znovu a nakonec dojdete k závěru, že může vést jak k rozhodnutí ve prospěch požívání skla, tak proti němu. Zeptáte se dotyčného lékaře a on vám odpoví, že z historického hlediska

byl jazyk lékařské literatury příliš tvrdý a kontroverzní, a proto se lidé s tímto onemocněním cítí opuštěni. Kromě toho poukazuje na rostoucí počet „progresivních“ zdravotníků, kteří jsou přesvědčeni, že autonomie pacienta vyžaduje, aby lékař nezasahoval do pacientova práva volby nebo jeho práva jíst různé věci, i když jsou škodlivé. Odborník dochází k závěru, že výše uvedený odstavec představuje kompromisní strategii – obsahuje jak „progresivní“, tak „konzervativní“ lékařské názory, a koneckonců bude na konkrétním lékaři a svědomí jeho pacienta, aby rozhodli, co bude jíst.

Vám jako studentovi připadá tento návrh problematický. Nezdá se, že by bylo v souladu s filozofií medicíny obecně, aby jeden lékař podporoval požívání skla, když jiný to pokládá za objektivně nezřízené. Nakonec si uvědomíte, že se zde jedná o subjektivismus a že tato filozofie medicíny odporuje přesvědčení, že existuje objektivní vědecká pravda.

Věřte nebo ne, takový scénář se v současné době různým způsobem odehrává v řadě lékařských oborů a něco podobného bylo možné vidět i v katolické církvi na synodě o rodině.

Nejednoznačnost *Instrumentum laboris*

Dokument, o němž diskutovali synodní otcové, se jmenuje *Instrumentum laboris* (IL). Někteří z nich otevřeně kritizovali nejednoznačný jazyk celého dokumentu. Jiní se soustředili na odstavec 137 IL, který pojednává o učení Církve o antikoncepci v případě manželských párů. Tady je výňatek: „V souvislosti s bohatým obsahem encykliky *Humanae vitae* a problematikou, již se zabývá, se objevují dva body, které je vždy třeba nějak spojit. Jedním prvkem je úloha svědomí jako Božího hlasu, který se ozývá v lidském srdci, jež se naučilo mu naslouchat. Druhým je objektivní mravní norma, která nedovoluje považovat akt rozmnožování za něco, o čem lze svévolně rozhodovat bez ohledu na Boží plán týkající se lidského plození. Člověk, který klade přehnaný důraz na subjektivní stránku, je v nebezpečí, že se snadno rozhodne sobecky. Přehnaný důraz na druhé uvedené vede k tomu, že je mravní norma pokládána za nesnesi-

telné břemeno, které neodpovídá potřebám a možnostem člověka. Kombinací obojího pod pravidelným vedením kompetentního duchovního vůdce pomůže manželům dospět k rozhodnutí, která jsou lidsky naplňující a zároveň odpovídají Boží vůli.“

Jazyk tohoto odstavce skutečně prostrádá jasnost a zjevně odděluje subjektivní „svědomí“ od objektivních mravních norem (což nelze, neboť svědomí objektivní mravní normy předpokládá). Odpůrci *Humanae vitae* podobně oddělili objektivní mravní normy od subjektiv-

Kázání na hoře. Foto: Flickr, damiandude (CC BY-NC 2.0)

Proti pohodlnému mravnímu relativismu stojí Ježíšovo „Vaše řeč ať je: ano, ano – ne, ne. Co je nad to, je ze Zlého“ (Mt 5,37).

ního svědomí, když tvrdili, že „manželé se podle svého svědomí mohou odpovědně rozhodnout, že umělá antikoncepce je za určitých okolností přijatelná a ve skutečnosti nutná pro zachování a pěstování hodnoty a posvátnosti manželství“. Oficiální pozice Církve je naproti tomu taková, že antikoncepce je „vnitřně špatná“. Zdá se, že odstavec 137 IL hodlá jak „progresivní“, tak „konzervativní“ názory na užívání antikoncepce zahrnout do jednoho a téhož církevního dokumentu.

Na šedesát morálních teologů a filozofů (Mezi signatáři je např. i u nás známý Mons. Andreas Laun, pomocný biskup salcburský, pravidelný účastník Pochodu pro život v Praze. Pozn. překl.) nazvalo výše uvedený odstavec „vysoce nejednoznačným“ a „problematickým“,

příčemž jsou přesvědčeni, že samo IL „se zjevně nachází v přímém napětí k učení Magisteria, které obsahují encykliky *Humanae vitae* a *Veritatis splendor*“, a že „nedostatky a překrucování obsažené v *Instrumentu laboris* mohou mít pro věřící ničivé důsledky.“ Nejednoznačnost (a vyslovené omyly) IL by skutečně mohly kněze i věřící svést k mylnému závěru, že hormonální antikoncepce je přípustná. Dvojnásobnost tohoto odstavce by mohla vést k selektivní volbě pozice „progresivní“ („říd se svým svědomím“, „osobní autonomie“) nebo „konzervativní“ (užívání hormonální antikoncepce je těžce hříšné a objektivně nezřízené).

Úmysl, nebo pochybení?

Potom se naskytá otázka: je nejednoznačný, rozporný a potenciálně zavádějící jazyk v církevním dokumentu úmyslný, nebo jde o pochybení? Úmysly autorů jistě není možné určit. Avšak po dalším zkoumání se jako jedna z možností ukazuje to, že *Instrumentum laboris* (a řada dalších církevních dokumentů z poslední doby) obsahuje „strategii kompromisu“, to znamená zahrnutí „progresivních“ a „konzervativních“ postojů bok po boku do jednoho dokumentu.

Kardinál Walter Kasper tuto „strategii kompromisu“ evidentně navrhl v jednom rozhovoru s Raymondem Arroyem. Ti, kdo jsou obeznámeni se spory kolem synody o rodině, vědí, že kardinál Kasper se v nich značně angažoval. V rozhovoru s Arroyem dostal otázku, zda se domnívá, že synoda v roce 2015 přijme jeho myšlenku „milosrdenství“ pro rozvedené a „znovusezdané“ katolíky v podobě jejich přípustění ke svátosti Eucharistie. Kardinál Kasper tehdy ještě v době probíhající synody odpověděl, že neví, zda bude tohoto cíle dosaženo, avšak jako prostředek, jak k tomu dospět, navrhl, aby účastníci synody „vypracovali text, který může získat souhlas celku, velké většiny. Je to stejná metoda, jakou jsme měli i na koncilu... Můj návrh je najít teď formulaci, kterou může podpořit velká většina“.

Co myslel „stejnou metodou, jakou jsme měli na koncilu“ a „formulací, kterou může podpořit velká většina“? Někteří lidé soudí, že Kasper mluvil

o způsobu použitým v textech Druhého vatikánského koncilu, v nichž bylo „vágního, nejednoznačného, a dokonce evidentně rozporného jazyka“ použito k dosažení kompromisu.

Strategie kompromisu

Když nahlédneme do některých spisů kardinála Kaspera, zjistíme, že tuto „strategii kompromisu“ v církevních dokumentech popisuje (a mlčky ji schvaluje). Nejprve Kasper napsal ve své knize *Teologie a církve* z roku 1989: „Často se poukazuje na to, že v textech Druhého vatikánského koncilu se ‚konzervativní‘ a ‚progresivní‘ výroky často nacházejí vedle sebe, bez snahy je mezi sebou smířit. Mluví se o čistě formálních kompromisech... Tak někteří lidé mluvili o prostém kladení vět vedle sebe, o dvojakých postojích, dialektice, ne-li rovnou [sic] kontradikci mezi dvěma eklesiologiemi v koncilových textech – tradiční hierarchické eklesiologii a nové, lepší, založené na *communio*, obnovené v duchu starověké církve. V jednotlivých výrociích koncilu tedy mohou najít oporu jak konzervativci, tak progresisté.“ (str. 170)

Dále v knize *Aby všichni jedno byli: povolání k jednotě dnes* z roku 2004 kardinál Kasper podobně prohlašuje, že „[Druhý vatikánský] koncil chápal tradici jako živou realitu, plnou Ducha Svatého, to jest jak jako věrnost *depositu fidei*, které jsme přijali jako dědictví jednou provždy, tak jako stále obnovovanou ‚mladost‘ ve věčně nových situacích... Z chápání tradice jako živé reality vyplývá, že nejen v *Unitatis redintegratio*, ale i v mnoha jiných textech Druhého vatikánského koncilu (spolu s konstitucí *Lumen gentium*), staré a nové se často nachází vedle sebe... Vypadá to jako kompromis, ale ten nemusí být nutně špatný. Inteligentní kompromis může být intelektuálním podnikem, který má velkou hodnotu, a výrazem velké moudrosti, když na jedné straně jasně vylučuje omyl a na druhé připouští existenci – prozatím a z lásky k jednotě v nejpodstatnějších bodech – *nepřekonatelných rozdílů mezi církvemi*, přičemž jejich řešení ponechává na budoucích diskusích... Znění koncilových prohlášení, přes absolutní jistotu, že jsou prosty omylu, je vždy ote-

vřené; jejich přesné vymezení podněcuje živý proces přijímání.“ (str. 11–12, zvýraznění přidáno)

Odstavec naznačuje, že uvedení „starých a nových“ učení a „nepřekonatelných rozdílů mezi církvemi“ v církevním dokumentu vedle sebe je kompromis, který, jak je autor přesvědčen, není „nutně špatný“, čímž implicitně podporuje uvádění protikladných výroků v církevních dokumentech.

A konečně překlad části článku z roku 2013, který kardinál Kasper napsal pro italské vydání deníku *L'Osservatore Romano*: „[Papež Jan XIII.] mluvil o pastoračním cíli koncilu a měl v úmyslu aktualizaci, ‚zdešnění‘ Církve. Nezamyšlel banální přizpůsobení duchu doby, ale výzvu nechat víru promluvit v jejím pře-

Rozporný a nejednoznačný jazyk v církevních dokumentech nakonec vede k relativismu a subjektivismu.

dávání dnes... Velká většina otců koncilu se této myšlenky chopila... Vlivná menšina tomuto projektu většiny kladla tvrdohlavě odpor. Nástupce Jana XXIII., papež Pavel VI., byl v zásadě na straně většiny, ale snažil se zapojit i menšinu a v souladu s dávnou tradicí koncilů dosáhnout shody, nakolik to bylo lidsky možné, u všech šestnácti koncilových dokumentů. Uspěl, ale něco to stálo. *V mnoha bodech bylo nutno nalézt kompromisní formulace, v nichž jsou postoje většiny často hned vedle postojů menšiny, aby je tak omezily... Koncilové texty tedy samy v sobě mají obrovský potenciál ke konfliktům; otevírají dveře jejich selektivnímu přijímání v jednom nebo druhém směru.*“ („Un Concilio ancora in cammino,“ 12. dubna 2013; Anno CLIII, č. 85, str. 4–5; zvýraznění přidáno).

Text je variací na jeho spisy z let 1989 a 2004 popisující strategii „kompromisu“, tedy zahrnutí dvou (často si protirečících) nauk vedle sebe. V článku z roku 2013 navíc poznamenává, že „formulace“ může vést k „selektivnímu přijímání v jednom nebo druhém směru“.

Relativismus a subjektivismus

Kardinál Kasper tedy ve svých spisech nastiňuje své chápání „metody, jakou jsme měli na koncilu“, metody kompromisu. Součástí této metody je uvedení protikladných výroků, neboli jak „konzervativních“, tak „progresivních“ postojů v jednom a tomtéž dokumentu vedle sebe, což evidentně umožní ostatním (jednotlivým biskupům nebo biskupským konferencím?) rozhodovat o tom, co je správné nebo špatné.

V rozhovoru s Raymondem Arroyem kardinál Kasper, jak se zdá, naznačuje, že autoři textů synody o rodině tuto strategii kompromisu používají. Existují víc než dostatečné důkazy, že v synodních dokumentech už se aplikuje. Řada zničujících odstavců, které na konci synody v roce 2014 většina odmítla, byla přesto zahrnuta do jejího závěrečného dokumentu (což schválil papež František).

I sám kardinál Kasper samozřejmě uznal, že „strategie kompromisu“ vede k selektivnímu přijímání různých interpretací. Jinými slovy, rozporný a nejednoznačný jazyk v církevních dokumentech nakonec vede k relativismu a subjektivismu. Jestliže se jedna diecéze drží „progresivního“ postoje a jiná „konzervativního“, dochází ke zřejmé nejednotě biskupů proti biskupům, kněží proti kněžím a rodin proti rodinám.

Výsledkem je tedy opak předpokládaného úmyslu; nemá kompromis spíš sjednocovat než působit další rozpory? Není to tak, že „strategie kompromisu“ podle kardinála Kaspera vůbec není kompromisem, ale prostředkem dalšího rozdělení? Nepovede nakonec k dalším konfliktům, utrpení a v konečném důsledku smrti těla i duše?

Robert L. Kinney III.

<http://www.crisismagazine.com>

Přeložila Lucie Cekotová
(Mezititulky redakce)

Robert L. Kinney III. získal titul PhD. v oboru farmacie na Purdue University a M.A. v oboru filosofie na Františkánské univerzitě ve Steubenville

ZEMĚDĚLSTVÍ NÁS ŽIVÍ, A PŘITOM JE NA OKRAJI ZÁJMU SPOLEČNOSTI

Z naší společnosti zmizel rolník s odvěkým vymezením funkcí. Půda už není tou hodnotou, jakou bývala za našich předků.

V budově zemědělského družstva v Kojčicích je deska s citátem Antonína Švehly „Zdravý selský rozum je nejlepším a nedotknutelným kapitálem venkova“. Dnes se bohužel zdravý selský rozum v českém zemědělství těžko hledá.

Jídlo přestalo být Božím darem

Odvětví se totiž vyvázalo ze své odvěké funkce obživy národa a přitahuje byznysmeny, kteří umí chodit v dotacích a dělají jen to, co „nese“. Těžko jim konkurují rozumní farmáři i předsedové družstev, kteří drží rovnováhu živočišné a rostlinné výroby. Po čtyřiceti letech jezeďáckého hospodaření se už nevrátila někdejší úcta k půdě, zdůrazňovaná i tím, že o Božím Těle se celá ves modlila za úrodu.

V řadě položek klesá potravinová soběstačnost Česka. Jídlo přestalo být Božím darem a stalo se konzumním zážitkem s cílem „naprat se, ale nepřibrat“. Díky přeplněným supermarketům, které si diktují podmínky, je levné a zdá se ho být dost, a tak za sucha většinu lidí místo neúrody trápí spíš riziko odřeného kánoe, vyschlý trávníček nebo nedostatek hub.

Rozpad tradičního venkova

Venkov už nežije zemědělstvím. Hlavně odlehlejší vsi se staly rekreační zónou a odkladištěm starých lidí. „Nejde o to, že děti zdejších usedlíků nepokračují na rodné hrouď, mají pevný plat a žijí po měšťku. Jde o to, že ze vsi zmizel rolník s odvěkým vymezením funkcí. Pro ty, co zůstali, už půda není tou hodnotou, kterou bývala jejich předkům,“ píše historik Josef Petráň v knize *Dvacáté století v Ouběnicích* s příznačným podtitulem *Soumrak tradičního venkova*.

„Moderní“ obyvatelé venkova považují zemědělce čím dál víc za obtížný hmyz a udávají je, že jim hlučí stroje a smrdí hnůj, že práší při seti, brzdí do-

pravu a znečišťují silnice. Zvláště rekreatanti a lidé z měst ztratili cit pro zemědělství jako obživu, natožpak cit pro půdu, kterou člověku svěřil Bůh. Pracují totiž v kancelářích či montovnách na okrajích měst, mají nové domky v satelitech a jezdí po silničních obchvatech – a všechny tyto tři věci zabírají další a další stovky hektarů úrodné půdy. Těmto lidem nevádí, že z kravínů mizí zvířata, že sláma se pálí

Alfred Wierusz-Kowalski, Dožínky (1910)
Foto: Wikimedia Commons

Po čtyřiceti letech jezeďáckého hospodaření se už nevrátila někdejší úcta k půdě, zdůrazňovaná i tím, že se lidé modlili a děkovali za úrodu.

ve výtopnách a že lány řepky a kukuřice mají výrazné zápory. A nevádí jim Babiš, který spolu s dalšími „čerpači dotací“ přispěl k rozkladu tradičního farmaření.

Babiš provedl několik figlů jako třeba náhlé „nadsazení“ výkupních cen, které zlikvidovalo výkupy, nebo „zelené úvěry“, tedy služby chytře podmíněné nákupem hnojiv. Ale expandoval i proto, že tradiční vlastníci ztratili vztah k polím a prodali je. Asi zapomněli, jaké úsilí půdě věnovali jejich předkové, kteří

mají na hrobě nápís „úcta k rodné hrouď do posledního dechu“. Důsledkem je, že 80 % českých polí je dnes v pronájmu. Nájemce tudíž nemá zájem pole dlouhodobě kultivovat, a pokud ho vydrancuje, tak ho jen předá vlastníkovi.

Pokles prestiže zemědělství

Poctiví farmáři si připadají nedocenení. Jejich předkové patřili mezi autority obce a zastávali tradiční hodnoty. Museli mít respekt k přírodě, pokoru před počasím a společné hospodaření posilovalo rodinné vazby víc, než kdyby otec jezdil do fabriky a děti ho neviděly při práci. Patřili k oporám Církve. Není divu, že je komunisté po roce 1948 potrestali jako jedny z prvních a často to souviselo s Církví – viz osud Josefa Toufara nebo Babický případ.

Ty hospodařící rody, které nezlomily křivdy kolektivizace i transformace JZD, jsou dnes ostrůvkem zdravého konzervatismu a hrází proti trendu úzké specializace a stylu „nevaž se a uživej si“. Jsou obětí globalizace. Jsou „přivázání“ k půdě, fyzicky makají a zvířata musí krmit i v neděli, takže jejich pracovní dobu jim nikdo nezávidí. Pokles prestiže zemědělství a důsledky příliš uvolněné ruky trhu se v posledním století projeví i v jiných zemích, ale u nás vše ještě zesílil rozpad tradičního venkova v letech 1948–1989.

Role státu

Samozřejmě ne vše se vyvíjí špatně. Dnes existují inteligentnější a šetrnější hnojiva, farmářské trhy, podpory českých potravin a od letoška i vyšší poplatky za vynětí z půdního fondu. Už se nedělají nesmyslné meliorace a pozemky ve vyšší nadmořské výšce se vrátily k pastvinám. Jen málo polí leží ladem a zemědělství v družstvech je stabilním povoláním.

Snad i církevní restituce budou šanci podpořit poctivé místní zemědělce.

Přesto by stát měl víc podpořit ty, kdo se snaží o rovnováhu živočišné a rostlinné výroby – soukromníky i rozumné předse-
dedy družstev, kteří mají sociální citění a „uměle“ drží větší zaměstnanost, i když to tolik nevynáší. Řešení není v dotacích

na ještě větší traktory, ale v dotaci na do-
bytek či na produkci a také v ochraně půdy
a tlaku na supermarkety. To by ale zna-
menalo vzepřít se i automobilové lobby,
různým Babišům a řetězcům, které hrozí
zdražením jídla – takže si to málokterý po-
litik dovolí. Zajímavé by ale bylo představit
si, co by v této situaci dělal Antonín Švehla.

Možná to budou vědět v Kojčicích u Pejři-
mova, kde na něj nezapomněli.

Jan Mazanec
(Mezitimulky redakce)

Jan Mazanec,
publicista, šéfredaktor
Pelhřimovského deníku

Jak to vidí David Prentis

Co je a co není přirozené

Církev vede manžele k respektování přirozenosti ženského cyklu s jeho plodnými a neplodnými fázemi. S touto přirozeností nemáme manipulovat, „vypínat“ ji nebo ničit pomocí antikoncepčních metod či sterilizací.

V rámci slovenského Pochodu pro ži-
vot měl 19. září 2015 na Bratislavských
Hanusových dnech přednášku na téma
Bezpečný sex Dr. Jaroslav Maxmilián Kaš-
parů, od 1. listopadu kněz byzantského
ritu. Ke konci své přednášky odpovídal
na otázku týkající se přirozených metod
plánování rodičovství (PPR).

Ve své odpovědi tvrdil, že Církev
v encyklice *Humanae vitae* staví vyso-
kou laťku. Upozornil na vysoké kapacity,
morální teology, kteří toto učení tenkrát
odmítali. Cituje extrémní příklad man-
želů, který pracuje v Německu a vrací se
domů k své manželce na víkend jednou
za 14 dnů. Manželka mívá buď „zlé“ –
myslí „plodné“ – dny nebo menstrua-
ci, což podle Dr. Kašparů znemožňuje
přirozený přístup k regulaci plodnosti.
Zřejmě věří v mýtus pravidelných cyk-
lů s délkou 28 dnů, což bývá zřídka kdy.
A člověk se ptá, co je to vůbec za man-
želství a rodinný život, když se manželé
vidají jen jednou za 14 dní. Řešila by an-
tikoncepce tento základní problém?

Naznačuje Dr. Kašparů svou ironií
na adresu přirozených metod, že souhlasí
s jednáním velkého procenta katolických
manželů, kteří nežijí podle učení Církve?
Chce svým zesměněním přirozeného
přístupu k regulaci početí jejich chování
obhájit a utlumit jejich svědomí?

Svou ironickou otázkou, jestli pozoro-
vání tažnosti hlenu získaného v pochvě
je přirozené, prozrazuje, že nerozumí vý-

znamu slova „přirozené“ v dané situaci.
Pozorování tělesných změn je normální,
když je konkrétní důvod. Pozorujeme
např. své nehty, jestli je potřeba je stříhat.
Žena případně pozoruje kvalitu svého
cervikálního hlenu, aby zjistila momen-
tální stav své plodnosti. Pro muže to
patří možná k nepochopitelným tajem-
stvím ženské bytosti, ale pro ženu je to
normální.

To slovo „přirozené“ v kontextu PPR
znamená, že manželé respektují *přiro-
zenost* ženského cyklu s jeho plodnými
a neplodnými fázemi. Nesnaží se touto
přirozeností manipulovat, „vypínat“ ji
nebo zničit pomocí antikoncepčních me-
tod anebo sterilizací.

Pan doktor by si měl uvědomit, že
vyjádření toho velkého počtu morál-
ních teologů odmítajících *Humanae
vitae* působilo na biskupy, kteří pak ří-
kali, že věřící mohou jednat podle své-
ho svědomí, což v praxi způsobilo, že to

učení vesměs ignorovali. Následky vidí-
me v masových fenoménech rozvodů,
potratů, promiskuity, homosexualismu
atd., o kterých jednali biskupové na sy-
nodách v Římě. To, před čím blahosla-
vený Pavel VI. v *Humanae vitae* varoval,
se žel uskutečnilo.

Na druhé straně je vidět v organi-
zacích propagujících PPR, jako např.
v naší Lize pár páru, rostoucí počet ve-
směs nadšených manželů, často mladých
profesionálů, kteří mají rádi děti a tvoří
živé, funkční rodiny, a ukazují tím cestu
k uzdravení Církve a společnosti.

P. Dr. Kašparů je výjimečný člověk
se širokými znalostmi ve více oborech,
který napsal řadu užitečných i vtipných
knih. Ale ani on není vševědoucí. V obo-
ru, kterému nerozumí, by bylo moud-
řejší mlčet, nebo se alespoň vyjadřovat
opatrně.

Mgr. David Prentis
prezident Ligy pár páru ČR

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedine díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

Letem světem

Naše čtenáře řadíme mezi ty, na které je spolehnutí. Jste špičkovými partnery a svět se pod vašimi rukama opravdu mění. A tak se radujeme i z tohoto nového podnětu, který vám předkládáme: „V Itálii vznikl nový vědecký výbor na obranu rodiny. Za cíl si klade odhalovat pseudovědecké lži a slogany, kterými se zaštiťuje genderová ideologie. Mluvčím skupiny je profesor Massimo Gandolfini, neurochirurg a neuropsychiatr z univerzity v severoitalské Brescii. Jak uvedl, genderová ideologie se často odvolává na tzv. vědecká fakta, která ovšem nejsou řádně odůvodněna, anebo jsou přímo zfalšovaná. Nově ustanovený výbor je podle něho nezbytný vzhledem ke kulturním proměnám, k nimž v posledních desetiletích došlo. **Ještě před třiceti lety by nikoho nenapadlo, že si někdo bude moci vybírat svou pohlavní totožnost navzdory biologické podminěnosti, nebo že by dítě ke svému dobrému rozvoji nepotřebovalo otce a matku.** Dnes se tyto věci hlásají otevřeně, ačkoli k nim chybí jakékoli vědecké podklady. Navíc celá vědecká literatura, od počátku 20. století do dneška, mluví proti ideji tzv. homorodičovství.“ Není to výmluvný podnět k mobilizaci? Už tak je pět minut po dvanácté, přátelé!

Na minulém čísle *RC Monitoru* jsme obdrželi velké množství pochvalných re-

akcí a také žádostí o to, abychom zaslali více čísel do vašich farností. Pátrali jsme po důvodu, proč. Taková vlna. To není obvyklý zážitek! **A ukázalo se, že nejvíce povzbuzení přinesly kromě komentářů k skončené synodě o rodině texty na téma svátosti Eucharistie.** K tomu pak došel i hezký komentář, část homilie jednoho našeho čtenáře, kněze z Králo-

Koláž: mimi

véhradecka: „Je pravda, že mnoho lidí v Církvi na to (forma přijímání Eucharistie, tj. vkleče a do úst, ve stoje do úst či na ruku – pozn. red.) má dnes jiný názor, i mnozí kněží a biskupové. Velmi často se říká, že na způsobu nezáleží, důležitá je přece naše víra a úmysl, s nímž tuto svátost přijímáme. Ano, vnitřní postoj je prvořadý, ale i ta vnější gesta jsou důležitá. Když mě nejlepší kamarád pozve na svatbu za svědka, a já tam přijdu celý špina-

vý v otrhaném oblečení, tak asi neuspěji s vysvětlením, že jsme přece kamarádi a že na oblečení nezáleží. Bude to i tak výraz neúcty vůči snoubencům i všem ostatním hostům. I psychologové říkají, že mezi lidmi nepůsobí jen to, co si vzájemně říkají, ale ještě víc to, jak to říkají, jak se přitom tváří, jaká dělají gesta. **My lidé nejsme jen duchovní, ale i tělesní, a obojí má být vždy v souladu.**“ Hezký příklad, no ne?

Univerzita v Chicagu provedla výzkum se vzorkem dětí z celého světa (a to třeba včetně dětí z Číny!) za účelem získání odpovědi, zda existuje rozdíl v míře empatie a soucitu mezi dětmi z ateistických a nábožensky založených rodin. **Výzkum provedený na 1150 dětech ve věku 5–12 let ukázal, že (nikoli překvapivě) děti z rodin, které žijí své náboženství (ve většině dotazovaných křesťanské) a praktikují je (a byly to rodiny, které opravdu svou víru žijí), zvítězily ve schopnosti druhému naslouchat, zastat se nespravedlivě odsouzeného člověka a povzbudit slabého.** Měly vyšší míru soucitu s těmi, kteří vybočovali z průměru. Jako jeden z důvodů bylo uváděno, že děti z takových rodin znají dobře společenství sourozenců, kde jsou odkázáni přirozeným způsobem na pomoc jeden druhému.

-zd-

22. 11. **Ne** Slavnost Ježíše Krista Krále
Dan 7,13–14, Žl 93, Zj 1,5–8, Jan 18,33b–37
23. 11. **Po** sv. Klement I., papež a mučedník, sv. Kolumbán, opat
Dan 1,1–6,8–20, Dan 3, Lk 21,1–4
24. 11. **Út** sv. Ondřej Dung-Lac, kněz, a druhové, mučedníci
Dan 2,31–45, Dan 3, Lk 21,5–11
25. 11. **St** sv. Kateřina Alexandrijská, panna a mučednice
Dan 5,1–6,13–14,16–17,23–28, Dan 3, Lk 21,12–19
26. 11. **Čt** sv. Silvestr Gozzolini, zakladatel kongregace CSilVOSB
Dan 6,12–28, Dan 3, Lk 21,20–28
27. 11. **Pá** sv. Virgilius
Dan 7,12–14, Dan 3, Lk 21,29–33
28. 11. **So** sv. Mansuet (Miloslav), biskup a mučedník
Dan 7,15–27, Dan 3, Lk 21,34–36

29. 11. **Ne** I. neděle adventní
Jer 33,14–16, Žl 25, 1 Sol 3,12 – 4,2, Lk 21,25–28,34–36
30. 11. **Po** Svátek sv. Ondřeje, apoštola
Řím 10,9–18, Žl 19, Mt 4,18–22
1. 12. **Út** sv. Edmund Kampián, kněz a mučedník
Iz 11,1–10, Žl 72, Lk 10,21–24
2. 12. **St** sv. Bibiána, panna a mučednice
Iz 25,6–10a, Žl 23, Mt 15,29–37
3. 12. **Čt** Památka sv. Františka Xaverského, kněze
Iz 26,1–6, Žl 118, Mt 7,21,24–27
4. 12. **Pá** sv. Jan Damašský, kněz a učitel církve
Iz 29,17–24, Žl 27, Mt 9,27–31
5. 12. **So** sv. Sába, poustevník, opat
Iz 30,19–21,23–26, Žl 147, Mt 9,35 – 10,1,5–8

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.